

баснословна зора; тукъ голаци захванжли на купове да броджтъ изъ горитѣ и планинитѣ; на друго мѣсто нѣколко избѣгна-
нали калугери проповѣдвали скопецство; къмъ него се при-
сѣдинили още, други дивни остатъци отъ по-стари секти. Противъ тѣхъ излѣзла школата на строгитѣ мистици, чийто
основателъ билъ Малоазаятскій грѣкъ Григоръ Синаецъ, който
обитаваъ на Византийско-Българскитѣ прѣдѣли, въ свой мана-
стиръ. Ученикътъ му Теодосий Търновскій живѣялъ въ новия
царь Александровъ манастиръ при Килифарево, и тамъ съ
ученицитѣ си — мѣжду които пръвъ билъ извѣстний по-послѣ
патриархъ Евтимий — готвилъ духовно и книжовно оржие
противъ нарушителитѣ на чистата Християнска вѣра.

Прѣзъ Александрово врѣме, Търновскій патриархъ
Теодосий II-й е свикваъ въ Търново два черковни събора
(едивътъ въ 1350 г., а другия въ 1355), на които събори ре-
домъ съ патриарха, прѣдсѣдателствувалъ и царьтъ. Така щото,
периодътъ на Ив. Александровото царуване е билъ пълнеъ
не само съ звѣнежи отъ оржия въ походи срѣщу Византий-
ци и Турци, ами и съ набожна слава за образование черкви
и манастири и съ врѣва на събори противъ безпѣтни тълку-
ватели на словото Божие. Както видѣхме, не липсва въ тоя
периодъ и малко нѣщо срѣдновековна романтика. Александръ
залюбилъ една хубавица еврейка, напѣдилъ първата си жена
и се вѣнчалъ съ красноликата дъщеря на израеловото племе,
която била кръстена на име Тодора и като „новопросвѣщенна
царица рода еврейскаго“, щедро надарила черквитѣ и мана-
стиритѣ. Александръ умрѣлъ прѣзъ 1365 год. слѣдъ многого-
дишни безуспѣшни усилия да прѣдотвѣрне паданието на гос-
подарството.

Послѣдний царъ, който тропувалъ въ замѣцитѣ надъ
Янтра, е билъ Александровътъ синъ Иванъ Шишманъ. Майка
му била еврейката Теодора, а за жена водилъ дъщерята на
Сърбскій князь Лазара Той се намиралъ въ приятески и
неприятелски сношения съ Византийцитѣ, Власитѣ и Унгаритѣ,
ала най голѣма мжка ималъ съ Турцитѣ. Шишманъ царувалъ
въ Търново и владѣлъ Силистра, Никополъ, София и Ямболъ,
а братъ му Страшимиръ управлявалъ Видинъ и Тимоиската
долина. Така распокжсано царството, Унгаритѣ прѣвзели Ви-
динъ, а Турцитѣ — Пловдивъ, Стара-Загора и Сливенъ съ